proLékaře.cz | 19.11.2026

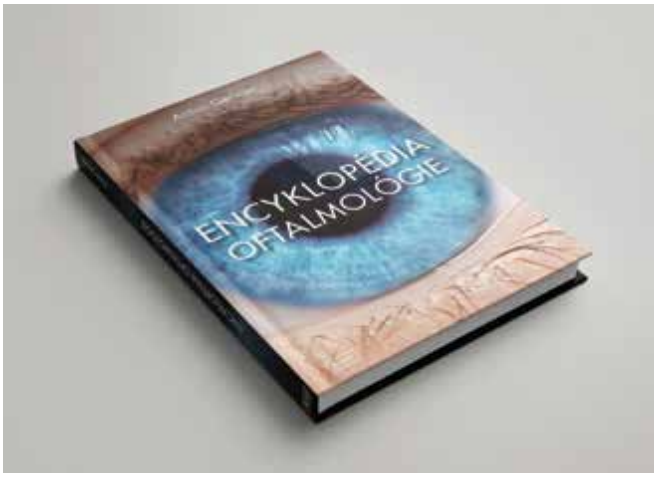
Prof. MUDr. Anton Gerinec, CSc. – ENCYKLOPÉDIA OFTALMOLÓGIE

Amedi-management s.r.o. v Bratislavě vydal v roce 2021 monografii: **prof. MUDr. Anton Gerinec, CSc. – Encyklopédia oftalmológie**. Jedná se o ojedinělou publikaci, která svým obsahem dosud v rámci Evropské unie nebyla vydána. Kniha je rozdělena do čtyř hlavních kapitol celkově na 545 stranách. Úvodní hymnus na oftalmologii směřuje čtenáře k zájmu o oční problematiku. Autor se zamýšlí nad současným trendem nahrazování tradiční latinsko-řecké terminologie anglickými názvy, což lze považovat za nevratný děj. Problém potom spočívá ve správném a shodujícím se překladu. Klasická terminologie se vytvářela s vývojem medicíny a umožňovala mezinárodní komunikaci bez závislosti na národním jazyku.

První kapitola obsahuje výrazový arzenál oční fyziologie. Jednotlivé slovenské výrazy pro anatomické struktury oka, jeho cévní a nervové zásobení, včetně histologie, ale i elektronové mikroskopie, jsou vždy uvedeny přesným latinským termínem. Fyziologická terminologie odborných výrazů je doplněna o heslovité vysvětlení. Obdobným způsobem autor uvádí také optickou, biochemickou, embryologickou a fylogenetickou terminologii.

Druhá kapitola je pochopitelně nejrozsáhlejší, neboť se zabývá oftalmologickými chorobami v komplexu s laboratorními vyšetřeními a oftalmologickou diagnostikou. V absolutní většině je uváděn s latinsko-řeckou terminologií. Vyzdvihnout je nutno genetické vyšetření s ucelením přehledem chromozomálních aberací a dědičných chorob, včetně nomenklatury genových mutací, který je doplněn o jmenný seznam očních syndromů. Svědčí to o autorově dokonalém přehledu a vysoké odborné znalosti dané problematiky. Zařazením Mezinárodní klasifikace očních chorob se rozšiřuje rozsah této encyklopedie, neboť k upřesnění diagnózy jsou v případě potřeby uvedeny klinické jednotky. Zařazeny jsou diagnózy vrozených vad, úrazů oka, jeho adnex a nádory. Tato kapitola také představuje přehled lokálních oftalmologik, které jsou dostupné i v České republice. Vždy je uvedena účinná látka s názvem léku na trhu. Zařazená chirurgická léčba uvádí názvy operačních technik pro jednotlivé skupiny očních chorob s příslušným instrumentariem.

Třetí kapitola podává rozbor historie oftalmologie, což by mělo patřit do všeobecných znalostí každého oftalmo-

loga. Abecední seznam historických výrazů s vysvětlením a výrazných osobností světové medicíny od starověku do současnosti doplňuje historický seznam významných publikací z medicíny a oftalmologie. Jsou zde např. uvedeni nositelé Nobelových cen ve spojení s oční problematikou a významné osobnosti působící v česko-slovenském regionu v minulých dvou stoletích.

Čtvrtá kapitola je vytvořena pro lékaře Slovenské republiky, neboť obsahuje dokumenty odborných kriterií a standardy specializačních zkoušek. Obsahuje také bodovník ambulantních výkonů. Ukazuje na zásadní a významný vliv prof. MUDr. A. Gerince, CSc. na jeho vznik podloženou podporou pedooftalmologie a strabologie, což se projevuje v obsahu těchto výkonů a jejich rozsahu, přesahuje obdobné hodnocení v České republice.

„Encyklopédia oftalmológie" je čtvrtou knižní publikací pana profesora Gerince v tomto století. V příloze literatury si mohou zájemci vyhledat názvy tří předchozích monografií ukazujících na širokou paletu odborných zájmů autora. Knihu lze doporučit pro encyklopedický pohled na oftalmologii, především pro komplexní latinsko-řeckou terminologii. Měla by patřit do knihovničky každého očního lékaře i v České republice.

MUDr. Jan Krásný